

Bankpanik lammer landbruget

KRISE: Landbruget frygter, at bankerne nu går helt i panik og lukker for nye udlån til investeringer i erhvervet. Landbruget er allerede begyndt at tabe konkurrencekraft, fordi selv stærke landbrugsbedrifter ikke længere kan få finansieret investeringer og udvidelser.

LARS ATTRUP

lars.attrup@jp.dk

Finanstilsynet tvinger bankerne til at øge nedskrivningerne på landbrug. Det skaber frygt for, at bankerne nu vil gå helt i panik og afvise alle finansieringer af nye landbrugsinvesteringer.

»Vi ser en tydelig tendens til, at den finansielle sektor er særdeles forbeholden over for hele landbrugssektoren. Næsten ingen vil øge udlånet til landbrug eller tage nye landbrugskunder. Gang på gang oplever vi, at sunde projekter fra sunde landbrugskunder ikke kan få finansiering i bankerne,« siger erhvervsøkonomisk chef Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug.

Finanstilsynet har netop krævet, at Vestjysk Bank skal øge nedskrivningerne med 550 mio. kr. Det skyldes især, at tilsynet har vurderet landbrugskunderne efter skrappe kriterier, end banken selv har anvendt. F.eks. har Finanstilsynet tvunget Vestjysk

Bank til at nedskrive værdien af landmændenes største aktiv, landbrugsjorden. Dette fjerner hele eller store dele af egenkapitalen på mange bedrifter, hvilket tvinger banken til at øge nedskrivningerne.

Taber konkurrencekraft

Samme proces vil de kommende måneder formentlig blive gentaget i flere banker. Finanstilsynet sender i denne uge nye retningslinjer for vurdering af landbrugskunder ud til bankerne. Ifølge Morgenavisen Jyllands-Postens oplysninger har tilsynet samtidig varslet en række inspektioner med fokus på netop landbrugskunder i begyndelsen af 2012.

»Der er desværre god grund til at frygte, at Finanstilsynets skærpede kurs vil gøre det endnu vanskeligere for selv de dygtigste landmænd at få finansieret fornuftige investeringer,« vurderer Klaus Kaiser.

Han henviser til, at der allerede nu sker en nedslidning af hele erhvervets produktionsapparat.

De seneste år har landbrugsnets nettoinvesteringer (investeringer minus afskrivninger) været negative, og forventningen er, at det samme vil være tilfældet i 2012.

»Der foretages ikke længere nødvendige og lønsomme investeringer i ny teknologi og udvidelser. Dermed taber landbruget konkurrencekraft og indtjeningssevne, hvilket i sidste ende kan ramme hele samfundsøkonomien og i særdeleshed også den finansielle sektor,« påpeger Klaus Kaiser.

Anlæg slides ned

Analysen fra Fødevareøkonomisk Institut viser, at landbrugsnets produktivitet det seneste årti i gennemsnit er forbedret 2,1 pct. om året. I perioden 2009-2011 er landbrugsnets produktivitet imidlertid blevet direkte forringet.

Det skyldes bl.a., at den finansielle sektor har skruet voldsomt ned for udlån til landbrug, hvilket medfører, at landmændene gradvist må nedslide deres eksisterende anlæg.

Klaus Kaiser understreger, at også de økonomisk stærke bedrifter er trukket ind i denne onde cirkel.

»I landbruget er der en særdeles stærk kerne på omkring en tredjedel af heltidsbedrifterne, som er solide og har en stabil høj indtjening. Det er et kæmpe problem, at også disse bedrifter får større og større problemer med at låne til selv de mest lønsomme projekter. Det bør der løses op for, ellers går erhvervets udvikling i stå. Disse bedrifter skal have lov at investere, ekspandere og overtage nogle af de svage landbrugsbedrifter,« siger Klaus Kaiser.

Den bedste tredjedel af landbrugsbedrifterne har det seneste årti haft en gennemsnitlig årlig driftsindtjening på 726.000 kr. Størstedelen af disse bedrifter har en permanent høj indtjening, som kun udviser kortvarige dyk i forbindelse med investeringer.

»Det viser netop, at der investeres fornuftigt og lønsomt på de stærke bedrifter,« understreger Klaus Kaiser.

